

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД

**“Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”**

кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених

**“КОНЦЕПТИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА”**

(Одеса, 22-23 травня 20235 року)

Одеса -2025

УДК: 1:403:316.6 (08)

Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства //
Матеріали VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» (Одеса, 22-23 травня 2025 р.) 189 с.

Рецензенти:

Голубович Інна Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова

Єременко Олександр Михайлович – доктор філософських наук, професор кафедри філософії Національного університету «Одеська юридична академія»

- Збірник матеріалів VI Міжнародної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства» вміщує матеріали, які досліджують соціокультурні засади трансформацій ціннісної сфери життєдіяльності суспільства; соціокультурні трансформації молодіжного соціуму; соціокультурні трансформації освітнього середовища; культуру бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства; філософію менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів. Рекомендовано для науковців, педагогів, докторантів, аспірантів, студентів.

Ухвалено до друку та розповсюдження мережею інтернет вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», протокол № 17 від 26 червня 2025 р.

«Концепти соціокультурної трансформації сучасного суспільства»

22-23 травня 2025 року

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

А. В. Красножон – ректор Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор історичних наук, професор.

Заступники голови:

Копусь Ольга Антонівна – перший проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», доктор педагогічних наук, професор.

Музиченко Ганна В'ячеславівна – проректор з наукової роботи Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», доктор політичних наук, професор.

Борінштейн Євген Русланович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Члени оргкомітету:

Лісеєнко Олена Василівна – доктор соціологічних наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності, завідувач історико-філософського відділення Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Петінова Оксана Борисівна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Атаманюк Зоя Миколаївна – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Яковенко Марина Леонідівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та суспільних дисциплін, Міжрегіональна Академія управління персоналом (м. Київ, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ЗАПИТІВ НА ЗНАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНУ РЕАЛІЗАЦІЮ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Студенти завжди були виразниками певних явищ та тенденцій, що відбуваються у вищій освіті. Розуміння запиту на знання та навички, що їх потребують сучасні студенти у період навчання у виші постає актуальним як з огляду на їх подальшу професійну реалізацію в мінливому сучасному світі, так і в плані певних змін змісту освіти, до яких повинні бути готові вищі навчальні заклади.

Проте ми маємо недостатню кількість даних прикладних соціологічних досліджень, які надають актуальні показники щодо змін, що відбуваються в умовах трансформації освітнього середовища. Нами було проведено ряд соціологічних досліджень студентів, які виявили особливості зміни їх світоглядних засновків, орієнтацій щодо самореалізації, фахових запитів на отримання конкретних знань і навичок тощо [1; 2].

В умовах швидкоплинності світових процесів студенти потребують інформації, яка б слугувала підґрунтям для розширення їх світогляду, надавала базу подальшої реалізації. Серед відповідей щодо необхідності формування/розширення конкретних знань, більше 90% респондентів обрали наступні позиції: «знання для становлення власного світогляду», «знання про глобальні процеси сучасності», «знання щодо ствердження себе як особистості», «знання для розвитку своїх аналітичних здібностей». До значимих, з меншою кількістю відсотків, але такою, що перевищує 70%, респонденти відзначили наступні позиції: «знання в галузі управлінської діяльності», «знання історичного коріння свого народу». Більше 60% набрали позиції: «знання про набуття уявлень про наукову діяльність», «отримання наукових знань про закономірності розвитку конкретного суспільства», «розширення знань про культури світу».

Відібрані дані демонструють запит студентів на отримання широкої бази знань, які у вищій школі викладаються в межах соціальних та гуманітарних дисциплін.

Відмінною рисою сучасних студентів постає збільшення осіб, які вже у період навчання у виші докладають самостійні (поза академічно встановлених) зусилля для опанування знань і навичок майбутньої професії. Тому певного значення мають відповіді на запитання про намагання студентів, що розширюють їх майбутню конкурентоспроможність на ринку праці. Так, серед набуття професійних компетенцій студенти відзначили «вивчення додаткових

матеріалів за фахом» (45%) та «відвідання курсів професійної спеціалізації» (6%), що доповнюються професійним просуванням на кшталт «підробляю за фахом» (10%), «розширюю професійні контакти» (31%) та «здійснюю пошуки роботи за фахом» (7%). Збільшилась кількість студентів, які вважають за необхідне та здійснюють «опанування іноземних мов» (35%).

А отже, спектр отриманих даних демонструє велику зацікавленість студентів не тільки в отриманні знань з обраної професії, але й у докладанні зусиль щодо самостійного опанування професійних знань та навичок у подальшій діяльності.

Показовим елементом відношення студентів до базової освіти є їх плани щодо подальшої професійної реалізації. Вони значною мірою обумовлені впливом соціокультурної та геополітичної ситуації сьогодення. Так, значна кількість студентів планує працювати за фахом, що позначили 77%. Водночас, з їх числа виїхати з країни, припускаючи реалізуватися за фахом планують 22% опитаних. Знайти будь-яку роботу, яка приносить дохід планують 23% опитаних студентів. В подальшому здобути ще одну освіту для розширення можливостей працевлаштування або ствердження кар'єрних зусиль планують 36% респондентів, повністю змінити професію бажають 5% студентів, до яких долучаються ще 3% студентів, які вирішили виїхати з країни, припускаючи реалізуватися там не за фахом.

В планах значної кількості студентів фахова підготовка виступає як засіб реалізації не тільки в межах, але й поза межами країни. В певному сенсі отримана освіта постає як відправний елемент подальшої позафахової реалізації особистості.

Загалом традиційна вітчизняна освітня установка «професія на все життя» поступово заміщується сучасною загальносвітовою освітньою тенденцією «зміна професії протягом життя».

В межах вищого навчального закладу студенти потребують опанування широкого спектру соціогуманітарних знань, які складають основу формування інтелектуально-світоглядних позицій молодих людей та значно розширюють шляхи їх подальшого соціального самоствердження.

Освітні засновки розширюються в аспекті самостійного опанування студентами професійних та ряду інших галузевих знань поза академічною установою навчання.

Список використаної літератури

1. Яковенко, Марина, Нельга, Тетяна Професійна діяльність у виборі студентської молоді (соціологічний аналіз). Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Педагогічні науки. Вип. 3(62). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. С. 34–40.

2. Яковенко, Марина Студентство в пошуку шляхів самореалізації (соціологічний аспект виміру). Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Педагогічні науки. Вип. 2(61). Київ : Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. С. 24–30.

Секція 4. Культура бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства

Базелюк Оксана Василівна – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, 3-го року навчання, денної форми навчання, спеціальність 013 «Початкова освіта. Логопедія», факультет початкового навчання, ДЗ «Південноукраїнський національний К.Д. Ушинського, м. Одеса, Україна,

Науковий керівник – **Петінова Оксана Борисівна** – доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна.

ТРАНСФОРМАЦІЯ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВІД ПРИБУТКУ ДО СОЦІАЛЬНОЇ МІСІЇ

Культура бізнесу – це сукупність цінностей і моделей поведінки, які визначають спосіб ведення справ та формують відносини бізнесу із суспільством і державою в цілому. Із початком повномасштабного вторгнення українське суспільство зазнало глибоких змін не лише політичного, а й економічного життя. Бізнес, який у мирний час формувався як інструмент отримання максимального прибутку, в реаліях сьогодення опинився перед рядом нових викликів, які спричинили переорієнтацію цілей на суспільне благо. Це стало потужним детонатором процесу **перезавантаження бізнес-культури**, заснованої на принципах емпатії, солідарності, єдності і патріотизму.

Моральна позиція більшості свідомих українських підприємців виявилась ціннісною за прибутковість, тому ФОП (фізичні особи-підприємці) переосмислили роль ведення бізнесу та змінили пріоритети, орієнтуючи свої фінанси на підтримку Збройних Сил України (ЗСУ), допомогу постраждалому цивільному населенню та відновлення інфраструктури міст. Чимало компаній, українських брендів відмовились від частини прибутку і заради спільної перемоги почали залучатися до волонтерського руху, матеріально-технічної підтримки армії, гуманітарній діяльності та евакуації населення з окупованих

ТВОРЧИСТЮ ТА ОСОБИСТІСТЮ

Рилова Ольга Юріївна 133

ВПЛИВ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ФАКТОРІВ НА ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Федорова Інна Валеріївна, Тімурка Вікторія Іллівна 135

НОВІ СОЦІОКУЛЬТУРНІ ВИКЛИКИ В ОСВІТІ НА СУЧАСНОМУ ІСТОРИЧНОМУ ЕТАПІ В УКРАЇНІ

Яковенко Марина Леонідівна 140

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ЗАПИТІВ НА ЗНАННЯ ТА ПРОФЕСІЙНУ РЕАЛІЗАЦІЮ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Секція 4. Культура бізнесу в умовах соціокультурної трансформації сучасного українського суспільства

Базелюк Оксана Василівна, Петінова Оксана Борисівна 142

ТРАНСФОРМАЦІЯ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВІД ПРИБУТКУ ДО СОЦІАЛЬНОЇ МІСІЇ

Лунгу Лілія Павлівна, Атаманюк Зоя Миколаївна 146

ЩО ТАКЕ КУЛЬТУРА ОСОБИСТОСТІ І ЯК ВОНА ФОРМУЄТЬСЯ?

Солдатенко Олександр Ігорович, Сахно Світлана Віталіївна 152

ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ EVENT-МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ

Солдатенко Олександр Ігорович, Смаглюк Карина Русланівна 154

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО МЕНЕДЖМЕНТУ ХУДОЖНІХ ВИСТАВОК

Стойкова Кароліна 156

БІЗНЕС ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗБЕРЕЖЕННЯ Й ТРАНСЛЯЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Секція 5. Філософія менеджменту соціокультурної діяльності у контекстуальному полі глобальних трансформаційних процесів

Аксьонова Віра Ігорівна, Дорул Данило Артемович, 159

ДУХОВНІСТЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЯК СМИСЛ ІНДИВІДУАЛЬНОГО БУТТЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ГЛОБАЛЬНОГО ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОГО СУСПІЛЬСТВА

Дилян Анна Віталіївна 164

ФІЛОСОФІЯ ГРОШЕЙ І РЕКЛАМНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СОЦІОКУЛЬТУРНІЙ СФЕРІ: ЦІННІСНА ПРИРОДА ОБМІНУ В УМОВАХ КРИЗИ